

Tämä on rinnakkaistallenne.

Rinnakkaistallenteen sivuasettelut ja typografiset yksityiskohdat *saattavat poiketa* alkuperäisestä julkaisusta.

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Marttila-Tornio, K. (22.11.2019). Terveysalan opettajaksi kasvaminen. *ePooki: asiantuntijablogi*.

<https://urn.fi/urn:nbn:fi-fe2019112243726>

ePooki asiantuntijablogi

Terveysalan opettajaksi kasvaminen

Marttila-Tornio Kaisa
Julkaistu 22.11.2019

Terveysalan opettajaksi kasvaminen on monivaiheinen prosessi, jonka aikana uraansa aloittelevalle opettajalle rakentuu uusi ammatillinen identiteetti terveysalan ammattilaisena ja opettajana. Terveysalan opettajaopinnoissa suoritettava opetusharjoittelu on tärkeä osa opettajaksi kasvamista ja kehittymistä. Opetusharjoittelu Oulun ammattikorkeakoulussa mahdollistaa turvallisen harjoitteluympäristön opettajuuteen kasvamiselle ja yhteistyön ja verkostoitumisen työelämän edustajien kanssa.

KUVA: Oulun ammattikorkeakoulu

Terveysalan opettajaksi opiskeleminen yliopistossa

Yliopistojen terveysalan opettajankoulutukseen hakeutuvilla tulee olla suoritettuna soveltuva alempi korkeakoulututkinto, joka käytännössä useimpien kohdalla tarkoittaa terveysalan ammattikorkeakoulututkintoa. Terveysalan opettajan pedagogiset opinnot sisällytetään yliopistoissa

terveystieteiden maisterin tutkintoon. Koulutus koostuu hoitotieteellisistä opinnoista, kasvatustieteellisistä opinnoista sekä hoitotieteen didaktiikasta, joka sisältää tutkimustietoa ja teoriaa erityisesti hoitotyön oppimisesta ja opettamisesta. Opettajankoulutuksen tavoitteena on opettajan tieteellisen ja didaktisen pätevyyden lisäksi elinikäisen oppimisen omaksuminen. [1]

Terveysalan opettajien koulutukseen kuuluu olennaisena osana terveysalan koulutusorganisaatioissa toteutettava opetusharjoittelu, jossa kokenut mentoriopettaja tukee ja ohjaa opettajaopiskelijaa opettajaksi kasvamisessa [1]. Opetusharjoittelussa opettajaopiskelija oppii suunnittelemaan, toteuttamaan ja kriittisesti arvioimaan näyttöön perustuvaa opetusta erilaisissa oppimisympäristöissä. Lisäksi opettajaopiskelija oppii analysoimaan ja tuottamaan oppimateriaalia sekä käyttämään erilaisia opetusmenetelmiä. Opettajaopiskelija oppii myös soveltamaan näyttöön perustuvaa tietoa ja päätöksentekotaitoja omassa opetuksessaan sekä johtamaan asioita ja ihmisiä haastavissa opetustilanteissa. Opetusharjoittelussa opettajaopiskelija oppii arvioimaan omaa, muiden henkilöiden ja ryhmien toimintaa sekä osaamisen kehittymistä. Opettajaopiskelija oppii opetusharjoittelun myötä myös tunnistamaan henkilökohtaisen kehittymisen jatkuvan seurannan ja terveysalan opettajan tulevaisuuden kehittämishaasteet ja suuntaviivat. [2]

Terveysalan opettajan ammatti-identiteetin kehittyminen

Olen valmistunut Oulun ammattikorkeakoulusta radiografian ja sädehoidon tutkinto-ohjelmasta ja työskennellyt pitkään röntgenhoitajana Oulun yliopistollisessa sairaalassa. Oma matkani opettajaksi alkoi aloittaessani terveystieteiden kandidaattopinnot Oulun yliopistossa ja jatkaessani opintoja vuotta myöhemmin maisteriohjelmassa. Hoitotieteen didaktiikan aineopinnot alkoivat heti maisteriopintojen alussa ja kestivät lukuvuoden verran. Pedagogisiin opintoihin kuuluvan opetusharjoittelun suoritin Oulun ammattikorkeakoulun sosiaali- ja terveysalan radiografian ja sädehoidon tutkinto-ohjelmassa. Opetusharjoittelussa opettamiini aihealueisiin kuuluivat sädehoitotyö sekä ultraäänitutkimukset.

Opetusharjoittelua pidetään tärkeänä tekijänä opettajaksi kehittämisessä [3]. Myös minulle se oli sitä. Ajallisesti Oulun ammattikorkeakoulussa (Oamk) suorittamani opetusharjoittelu oli lyhyt, mutta opettajaksi kasvu ja kehittyminen sen aikana sitäkin suurempaa. Minulla ei ollut opettajan työstä aiempaa kokemusta, enkä ennen opetusharjoittelun suorittamista kokenut vielä olevani opettaja. Opettajan pedagogiset opinnot ja opetusharjoittelu sysäsivät kuitenkin liikkeelle todella ison kasvun ja kehityksen kohti opettajuutta. Ammatillinen identiteettini opettajana alkoi opetusharjoittelun myötä vahvasti kehittyä ja opetusharjoittelun päätteeksi koinkin olevani ammatiltani paitsi terveysalan ammattilainen myös työuransa alussa oleva opettaja.

Terveysalan opettajaopiskelijoiden ammatti-identiteetin muodostuminen nähdään yhtenä opettajankoulutuksen keskeisimmistä tavoitteista [1]. Opettajan ammatti-identiteetin syntyminen kuvataan monivaiheiseksi, mutta myös stressaavaksi prosessiksi [4]. Terveysalan opettajaksi suuntautuvilla on usein pohjalla vahva ammatti-identiteetti terveysalan ammattilaisena, mikä aiheuttaa haasteita opettajan ammatti-identiteetin kehittymiselle. Ajatellaan, että terveysalan ammattilaisen ja opettajan identiteetti tulisi yhdistää onnistuneesti ns. kaksoisidentiteetti, jossa henkilö kokee olevansa sekä terveysalan ammattilainen että opettaja. Toisaalta voidaan ajatella, että terveysalan opettajaopiskelijan tulee opettajana rakentaa kokonaan uusi ammatti-identiteetti. [5]

Pohdin itse pedagogisten opintojeni alussa onnistumista uuden ammatti-identiteetin luomisessa, johon kuuluu paitsi opettajan osaaminen myös asiantuntijuus radiografian ja sädehoidon ammattilaisena. Loppujen lopuksi opetusharjoittelu kehitti paitsi opettajan ammatti-identiteettiä, mutta myös terveysalan ammattilaisen identiteettiäni. Opetusharjoittelussa muita opettaessani

pohjasin opetukseni paitsi omaan osaamiseeni myös oppikirjallisuuteen ja tutkittuun tietoon, mikä puolestaan vahvisti entisestään omaa substanssiosaamistani sekä käsitystä itsestäni oman alan ammattilaisena. Näin ollen koen opetusharjoittelun vahvistaneen ja muokanneen ammatillista identiteettiäni sekä opettajana että terveystieteen ammattilaisena. Nähtäväksi jää millainen ammatti-identiteettiäni loppujen lopuksi opettajan työn myötä muodostuu.

Matka opettajuuteen

Koko matkani opettajuuteen on kaiken kaikkiaan ollut hyvin opettavainen: olen oppinut paljon paitsi opettamisesta ja oppimisesta mutta myös itsestäni terveystieteen asiantuntijana ja opettajana. Opetusharjoittelu Oamkissa mahdollisti minulle sen, että opin monipuolisesti suunnittelemaan, toteuttamaan ja arvioimaan erilaisia opetustapahtumia. Sain lisäksi monipuolista kokemusta eri opetusmenetelmistä ja erilaisista aktivointi- ja motivointikeinoista. Opetusharjoittelun myötä opin myös soveltamaan omaa terveystieteen substanssiosaamistani opetustyöhön. Opetusharjoittelu myös lisäsi motivoituneisuuttani opettajan työhön ja sen uralleni tuomiin uusiin haasteisiin. Tärkeänä koen sen, että opetusharjoittelu syvensi ja laajensi käsitystäni opettajan monipuolisesta työnkuvasta. Kaikki nämä kehittivät ja kasvattivat minua opettajuuteen.

Tärkeänä tekijänä opettajaksi kasvamisessa haluan myös mainita opiskelijakollegani, jotka toimivat paitsi vertaisarvioijina opetustapahtumissa, myös vertaistukena ja turvana myös kaikissa muissa opintoihin liittyvissä asioissa. Yliopiston puolelta opettajat johdattelivat omalla asiantuntemuksellaan minua kohti opettajuutta. Mahdollisuus suorittaa opetusharjoittelu Oamkissa sekä mentoriopettajan tuki ja kannustus toimivat tärkeinä elementteinä matkallani opettajuuteen.

Opettajaksi Oulun ammattikorkeakouluun

Terveystieteiden maisteriksi ja terveystieteen opettajaksi valmistumisen jälkeen työllistyin heti tuntiopettajaksi Oamkiin. Pedagogiset opinnot ja Oamkissa suorittamani opetusharjoittelu toimivat erinomaisena lähtölaukauksena opettajana työskentelylle. Opetusharjoittelu Oamkissa mahdollisti paitsi turvallisen harjoitteluympäristön opettajaksi kasvamiselle, mutta myös yhteistyön ja verkostoitumisen työelämän edustajien kanssa. Opintojen ja opetusharjoittelun myötä koin olevani valmis ottamaan työurallani vastaan uusia haasteita.

Siirtyminen terveystieteen ammattilaisena työskentelystä työskentelyyn opettajaksi koetaan haastavaksi, koska uudessa ammatissa toimiminen edellyttää uusia taitoja [4]. Näin uutena opettajana tehtävää ja tekemistä on paljon, mutta kaiken uuden oppiminen on ollut myös hyödyllistä ja kehittävää. Pedagogiset opinnot ja opetusharjoittelu antavat valmiuksia, joiden avulla uusi opettaja kykenee selviytymään uuden työn haasteista [1]. Työssäni opettajana voin hyödyntää niitä oppeja ja kokemuksia, joita kerrytin opinnoissani ja opetusharjoittelussani. Oamkissa opettajana toimiminen mahdollistaa oman osaamisen kehittämisen ja monipuolistamisen myös jatkossa. Tästä on hyvä ponnistaa eteenpäin sekä kasvaa ja kehittyä opettajana Oamkissa.

Kaisa Marttila-Tornio, opettaja, radiografian ja sädehoidon tutkinto-ohjelma
Oulun ammattikorkeakoulu

Lähteet

[1] Koivula, M. 2016. Opettajien koulutus terveysalalle. Teoksessa T. Saaranen, M. Koivula, H. Ruotsalainen, C. Wärnä-Furu & L. Salminen (toim.) Terveysalan opettajan käsikirja. Tallinna: Tietosanoma.

[2] Oulun yliopisto. Terveystieteiden maisterin (Ttm) tutkinto, 120 op. Terveystieteiden opettajan maisteriohjelma. Hakupäivä 24.10.2019.

https://weboodi oulu.fi/oodi/vl_kehys.jsp?Kieli=1&MD5avain=&vl_tila=1&Opas=2011&Org=19413424.

[3] Koivusalo, H., Joronen, K. & Koivula, M. 2014. Hoitotyön opettajaopiskelijoidenn ammatti-identiteetti hoitotieteen pedagogisissa opinnoissa. *Hoitotiede* 26 (3), 154–165.

[4] Schoening, A.M. 2013. From bedside to classroom: the nurse educator transition model. *Nursing Education Perspectives* 34 (3), 167–172.

[5] Holopainen, A., Hakulinen-Viitanen, T. & Tossavainen, K. 2007. Nurse teacherhood: systematic descriptive review and content analysis. *International Journal of Nursing Studies* 44 (4), 611–623.

Pysyvä osoite: <http://urn.fi/urn:nbn:fi-fe2019112243726>